

RP 13/2021 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av sjukförsäkringslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att sjukförsäkringslagen ändras temporärt. Till lagen fogas bestämmelser om ersättning för vaccinering med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19. Ersättningstaxan föreslås vara 10 euro. Folkpensionsanstalten ska kunna betala ersättning till serviceproducenten också när självriskandelen för vaccinationskostnaderna har betalats av den försäkrades arbetsgivare i stället för av den försäkrade själv. Kostnaderna för ersättning för vaccinering ska finansieras av statens medel.

När ersättningen för vaccinering med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19 omfattas av sjukvårdsersättningarna enligt sjukförsäkringslagen, kommer resorna till vaccinationsplatsen att ersättas från de reseersättningar som sjukvårdsförsäkringen finansierar.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt och avses gälla till utgången av 2021.

RP 13/2021 rd

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	4
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	4
3 Målsättningar	6
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	6
4.1 De viktigaste förslagen.....	6
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	6
5 Alternativa handlingsvägar	9
6 Remissvar	10
7 Specialmotivering.....	12
8 Ikraftträdande.....	13
9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	14
LAGFÖRSLAG.....	16
Lag om temporär ändring av sjukförsäkringslagen.....	16
BILAGA	19
PARALLELLTEXT	19
Lag om temporär ändring av sjukförsäkringslagen.....	19

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

De första observationerna av sjukdomen covid-19 orsakad av viruset SARS-CoV-2 rapporterades från Kina i slutet av 2019. Det nya viruset orsakade en epidemi som spred sig snabbt till nästan alla länder i världen. Världshälsoorganisationen WHO klassade coronavirusepidemin som en pandemi den 11 mars 2020. Inom ett år från det att epidemin bröt ut har över 95 miljoner fall av covid-19 konstaterats runt om i världen och över 42 000 fall också i Finland.

Sjukdomen covid-19 smittar lätt vidare från en del av dem som smittats och ger hos en ganska liten del av befolkningen upphov till en mycket allvarlig sjukdomsbild som i värsta fall kan leda till döden. Risken för dödsfall ökar tydligt med åldern.

Statsrådet fattade den 10 december 2020 ett principbeslut om Finlands covid-19-vaccinationsstrategi. Enligt strategin ska Finlands befolkning skyddas genom vaccination när ett effektivt och tryggt vaccin finns tillgängligt. Syftet med vaccinationen är att minska sjukdomsburden, förhindra dödsfall och förlust av livslängd samt att trygga hälsovårdens bärkraft. Avsikten är att vaccinationerna ska inledas så snabbt som möjligt när ett vaccin med försäljningstillstånd finns till hands. Vaccin kommer att erbjudas avgiftsfritt åt alla som vill ha det. Kommunerna ansvarar för vaccinationerna inom sitt område. Kommunerna kan samarbeta sinsemellan, med företagshälsovården och privata serviceproducenter samt med sjukvårdsdistriktet inom sitt område.

Statsrådets förordning om frivilliga covid-19-vaccinationer (1105/2020) trädde i kraft den 23 december 2020. Enligt förordningen ska kommunerna i enlighet med 45 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) ordna allmänna frivilliga vaccinationer som syftar till att skydda mot sjukdomen covid-19. Den företagshälsovård som avses i lagen om företagshälsovård (1383/2001) har i enlighet med 49 § i lagen om smittsamma sjukdomar rätt att medverka i genomförandet av vaccinationerna.

Enligt statsrådets förordning om frivilliga covid-19-vaccinationer används för skydd mot sjukdomen covid-19 de SARS-CoV-2-vacciner som utifrån medicinsk evidens och godkänd indikation har fått försäljningstillstånd i enlighet med Europeiska unionens system för godkännande för försäljning. Vaccinationerna ges till olika befolkningsgrupper i följande ordning: 1) sådan personal inom social- och hälsovården som hänförs till undersökning av, direkt vård av eller omsorg om personer som har insjuknat eller som med fog misstänks ha insjuknat i sjukdomen covid-19 eller som ger annan brådskande vård samt personal och boende vid socialvårdens verksamhetsenheter för boendeservice för äldre och för institutionsvård för äldre, 2) personer som har fyllt 70 och äldre, 3) personer med sjukdomar som ökar risken för allvarlig covid-19-sjukdom och 4) andra personer än de som avses i punkterna 1–3. En läkare ska ansvara för planeringen och genomförandet av vaccinationsverksamheten. Vaccinationer i injektionsform får ges endast av läkare eller av sjukskötare, hälsovårdare eller barnmorskor som fått behövlig vaccinationsutbildning. Vaccinationerna ska antecknas i det elektroniska patientdatasystemet och uppgifterna ska i realtid förmedlas till det nationella vaccinationsregistret.

Arbetsmarknadsorganisationerna Akava ry, Finlands näringsliv rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf och Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf framförde den 4 januari 2021 att en effektiv vaccinering av hela antalet arbetstagare förutsätter att företagshälsovården medverkar i det praktiska genomförandet av covid-19-vaccinationerna. Enligt organisation-

erna medför det problem om kostnaderna för vaccinationer som utförs inom företagshälsovården ersätts från de ersättningar för företagshälsovård som Folkpensionsanstalten betalar, eftersom ersättningen för företagshälsovård utgör högst 60 procent av kostnaderna och om ersättningstaket för ersättning för företagshälsovård redan har nåtts, ersätts vaccinationerna inte alls. Arbetsmarknadsorganisationerna ansåg dessutom att det är problematiskt att endast vaccinationer som utförts av företagshälsovårdare kan ersättas från ersättningarna för företagshälsovård. För att lösa dessa problem föreslår organisationerna att de covid-19-vaccinationer som utförs inom företagshälsovården ersätts från ersättningarna för företagshälsovård som en separat ersättning till 100 procent som finansieras av staten och ersättningstaxan fastställs så att den motsvarar ett rimligt och faktiskt pris för vaccinationerna.

1.2 Beredning

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med Folkpensionsanstalten. Under beredningen har man hört sakkunniga från finansministeriet, Finlands näringsliv rf, KT Kommunarbetsgivarna, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Akava ry och Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf. Utöver detta har ovannämnda instanser och följande instanser beretts tillfälle att inom några dagar kommentera propositionsutkastet: Finlands Kommunförbund, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården Valvira, Institutet för hälsa och välfärd, Tjänsteutbudsrådet för hälso- och sjukvården, Hyvintiala HALI ry, Läkärföretagen rf, Företagarna i Finland, SOSTE Finlands social och hälsa rf, Handikappforum rf, Suomen Taksiliitto ry, Suomen Palvelutaksit ry och Suomen Esteettömät ja Pääritaksit ry.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

Sjukvårdsförsäkringens sjukvårdsersättningar kompletterar de tjänster som den offentliga hälso- och sjukvården tillhandahåller genom att ersätta den försäkrade för en del av kostnaderna för privata hälso- och sjukvårdstjänster. Med stöd av sjukförsäkringslagen (1224/2004) har en försäkrad rätt till ersättning för behövliga kostnader vid sjukdom, graviditet och förlossning. Försäkrade är i princip personer som är stadigvarande bosatta i Finland och personer som anses ha ställning som bosatt i Finland i enlighet med lagen om bosättningsbaserad social trygghet i gränsöverskridande situationer (16/2019). En försäkrad ersätts för kostnaderna för sjukvård till det belopp kostnaderna för vården skulle ha uppgått till för den försäkrade med undvikande av onödiga kostnader men utan äventyrande av den försäkrades hälsa, dock högst till beloppet enligt taxan. Som nödvändig vård anses allmänt godkänd vård enligt god vårdpraxis.

Som sjukvårdsersättningar enligt sjukförsäkringslagen ersätts med stöd av sjukförsäkringslagen av läkare och tandläkare utförd och föreskriven undersökning och vård, av läkare och tandläkare förskrivna läkemedel för behandling av den försäkrades sjukdom, av läkare förskrivna kliniska näringspreparat och salvbaser, av sjukskötare inom ramen för den begränsade eller tidsbegränsade förskrivningsrätten förskrivna läkemedel och salvbaser som avses i 23 b och 23 c § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) samt ersättning för resekostnader i anslutning till behandlingen av en sjukdom.

Kostnader för vaccin och vaccinationer ersätts inte från sjukvårdsersättningarna. Vacciner är inte behandling av sjukdom i egentlig mening utan de har ett förebyggande syfte.

Som reseersättning enligt sjukförsäkringslagen ersätts den försäkrade för kostnader för resa till en verksamhetsenhet inom statens, kommunens eller samkommunens hälso- och sjukvård. Dessutom ersätts de resekostnader som åsamkats en försäkrad som för behandling av en sjukdom besökt en i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) avsedd verksamhetsenhet inom

RP 13/2021 rd

hälso- och sjukvården eller en yrkesutövare, förutsatt att undersökningen eller vården ska ersättas enligt sjukförsäkringslagen.

Eftersom kostnaderna för vaccinationer inte ersätts från sjukvårdsersättningarna enligt sjukförsäkringslagen är inte heller kostnaderna för resor till vaccinationsplatsen kostnader som ersätts från reseersättningarna enligt sjukförsäkringslagen, oberoende av om vaccinet har getts inom den privata eller den offentliga hälso- och sjukvården.

Enligt 1 kap. 3 § i sjukförsäkringslagen svarar Folkpensionsanstalten för verkställigheten av sjukförsäkringen samt följer och övervakar att lagen och de förordningar och föreskrifter som utfärdats med stöd av den iakttas och genomförs. Folkpensionsanstalten är en självständig offentlighetsrättslig inrättning och därmed självständig i förhållande till social- och hälsovårdsministeriet när den fastställer undersöknings- och vårdåtgärder och ersättningstaxorna för dem.

Enligt 3 kap. 6 § 2 mom. i sjukförsäkringslagen ska social- och hälsovårdsministeriet höra Folkpensionsanstalten när grunderna för ersättningstaxorna bereds. Dessutom ska social- och hälsovårdsministeriet och Folkpensionsanstalten, när grunderna för ersättningstaxorna och ersättningstaxorna bereds, ge Institutet för hälsa och välfärd, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, tjänsteutbudsrådet för hälso- och sjukvården enligt 78 a § i hälso- och sjukvårdslagen och de organisationer som företräder de berörda aktörerna tillfälle att lämna utlåtande.

År 2019 betalades sammanlagt ca 39,5 miljoner euro i ersättningar för undersökningar och vård. Antalet ersättningstagare uppgick till ca 1,15 miljoner och sammanlagt ersattes ca 4,3 miljoner åtgärder. Ersättningsprocenten för undersökningar och vård var ca 13,1 procent. Med undantag för fysioterapi var ersättningsprocenten för andra undersökningar och annan vård ca 16,9 procent.

År 2019 betalades det ut ca 284 miljoner euro i reseersättningar. Antalet ersättningstagare uppgick till 566 000 och ersättning betalades för ca 4,2 miljoner resor. Ersättningsprocenten var 86,8 procent. Mest reseersättningar betalades för resor med taxi (166 miljoner euro) och ambulans (78 miljoner euro).

Av de ersättningar som betalas från sjukförsäkringens sjukvårdsförsäkring finansierar staten 67 procent och den återstående delen på 33 procent finansieras med intäkterna av sjukförsäkringens sjukvårdspremie, som tas ut hos de försäkrade. Den försäkrades sjukvårdspremie fastställs i princip på basis av den försäkrades beskattningsbara förvärvsinkomst vid kommunalbeskattningen. Premien är 0,68 procent år 2021. Den premie som tas ut på beskattningsbara pensions- och förmånsinkomster har höjts till 1,65 procent. Sjukvårdspremien tas ut oberoende av ålder.

Folkpensionsanstalten ersätter kostnaderna för vaccinering med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19 från sjukförsäkringens arbetsinkomstförsäkring som en del av ersättningarna för företagshälsovård i ersättningsklass I. År 2020 var maximibeloppet för företagshälsovårdsersättningar för kostnader för företagshälsovård som ordnas av arbetsgivaren på en arbetsplats med minst 10 anställda 423,60 euro per arbetstagare, varav 60 procent kan ersättas inom den förebyggande företagshälsovården, dvs. ersättningsklass I. Ersättningens maximibelopp för kostnader som hör till ersättningsklass I är således 254,16 euro. Maximibeloppet för 2021 fastställs i slutet av 2021. Ersättningarna för företagshälsovård betalas för varje räkenskapsperiod i efterskott. När maximibeloppet för kostnader per arbetstagare har nåtts, kan arbetsgivaren i fråga om de överstigande kostnaderna inte få ersättning för företagshälsovård.

RP 13/2021 rd

Kommunerna ansvarar för covid-19-vaccineringarna av invånarna i sitt område och de ska erbjuda vaccinerna avgiftsfritt. Det är frivilligt att låta vaccinera sig.

3 Målsättningar

Syftet med propositionen är att säkerställa att var och en som är försäkrad i enlighet med sjukförsäkringslagen har möjlighet till vaccinering för skydd mot sjukdomen covid-19 genom att kostnaderna för resan till vaccinationsplatsen ersätts från de reseersättningar som sjukvårdsförsäkringen finansierar.

Propositionen syftar dessutom till att underlätta arbetsgivarens möjlighet att erbjuda vaccin mot covid-19 inom den företagshälsovård som arbetsgivaren ordnar. Den ersättning på 10 euro som betalas i form av sjukvårdsersättning ska vara ett alternativ för arbetsgivaren till ersättningarna för företagshälsovård.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås det att en ersättningstaxa för vaccinering med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19 fogas temporärt till sjukvårdsersättningarna enligt sjukförsäkringslagen. För vaccineringar har inte tidigare beviljats sjukvårdsersättning, eftersom vaccinationerna inte är behandling av sjukdom utan de har ett förebyggande syfte. Ersättning av kostnaderna för vaccinering med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19 erbjuder ett alternativ till vaccinationerna inom den offentliga hälso- och sjukvården genom att en del av vaccinationskostnaderna inom den privata hälso- och sjukvården ersätts.

Den ersättning på 10 euro som betalas i form av sjukvårdsersättning ska vara ett alternativ för arbetsgivaren till ersättningarna för företagshälsovård. De årliga maximibeloppen för företagshälsovård gör att inte alla arbetstagare kan få ersättning för vaccinering mot covid-19, om maximibeloppet redan har uppnåtts på grund av andra kostnader. Den ersättning som nu föreslås är oberoende av ersättningarna för företagshälsovård. Ersättningen är en ersättning för den försäkrade som Folkpensionsanstalten kan betala som direktersättning till serviceproducenten när den försäkrade inte själv har betalat självriskandelen av priset för vaccinering mot covid-19, utan avgiften har betalats av hans eller hennes arbetsgivare.

Om vacciner mot covid-19 kommer ut på marknaden under giltighetstiden för den temporära lagändringen så att de försäkrade allmänt kan köpa sådana från en privat serviceproducent, kan den föreslagna ersättningen betalas till vem som helst som är försäkrad enligt sjukförsäkringslagen när han eller hon köper vaccinering med ett vaccin mot covid-19 från en privat serviceproducent.

När ersättningen för vaccinering med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19 omfattas av sjukvårdsersättningarna enligt sjukförsäkringslagen, kommer resorna till vaccinationsplatsen att ersättas från de reseersättningar som sjukvårdsförsäkringen finansierar.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

För att påverka kommunernas beredskap att anlita företagshälsovård vid genomförandet av vaccinationer mot covid-19 räcker det inte enbart med att i sjukförsäkringslagen föreskriva om en ersättningstaxa för vaccinationerna. Om kommunen vill anlita företagshälsovård, ska kommunen avtala om detta med arbetsgivaren och företagshälsovården. Samtidigt ska det avtalas om

RP 13/2021 rd

huruvida kommunen betalar för vaccineringsåtgärderna till företagshälsovården eller om arbetsgivaren ska stå för kostnaderna för vaccineringarna, varvid Folkpensionsanstalten kan ersätta kostnaderna antingen genom ersättningarna för företagshälsovård eller i form av ersättning enligt denna proposition.

Jämfört med de ersättningar för företagshälsovård som Folkpensionsanstalten betalar ersätter den föreslagna ersättningen vaccineringar mot covid-19 som ordnas inom företagshälsovården även i det fall att maximibeloppet för kostnaderna för företagshälsovård i ersättningsklass I har uppnåtts på grund av andra åtgärder. De kostnader för vaccinering med ett vaccin mot covid-19 som ryms inom ramen för maximibeloppet för företagshälsovård ersätts från ersättningarna för företagshälsovård till 60 procent. Den ersättning som nu föreslås ersätter kostnaderna för vaccineringarna i sin helhet, förutsatt att företagshälsovården inte debiterar en avgift för vaccinering av en enskild arbetstagare som är större än ersättningstaxan. På så sätt kan förslaget öka arbetsgivarnas beredskap att erbjuda dessa vacciner inom den företagshälsovård som de ordnar.

Om alla arbetstagare som omfattas av företagshälsovården, dvs. 1,9 miljoner arbetstagare, vaccineras och ersättningstaxan är 10 euro uppgår kostnaderna för ersättning av vaccineringar med två vaccin per arbetstagare till 38 miljoner euro. Vaccinationstäckningen är allmänt cirka 80 procent. Om det bedöms att 80 procent av de arbetstagare som omfattas av företagshälsovården låter vaccinera sig och av dessa arbetstagares arbetsgivare utnyttjar arbetsgivarna för företag med över hundra anställda den föreslagna ersättningen för kostnaderna, uppgår ersättningsutgifterna med en ersättning på 10 euro till 20 miljoner euro. I bedömningen har man beaktat endast arbetsplatser med över hundra arbetstagare på grund av att en del arbetsgivare inte erbjuder vaccin mot covid-19 inom ramen för företagshälsovården. En del arbetsgivare erbjuder inte ens ett sådant alternativ av kommunen och en del ansöker om ersättning för kostnaderna genom ersättningarna för företagshälsovård. På grund av nivån på ersättningstaxan kan man anta att den föreslagna ersättningen används i synnerhet av de arbetsgivare som kan ordna vaccineringar i form av massvaccineringar.

De tjänster som den offentliga hälso- och sjukvården ordnar ersätts inte från sjukförsäkringens sjukvårdsförsäkring. Således kan den föreslagna ersättningen betalas endast för vaccineringar som utförs inom den privata hälso- och sjukvården. Till denna del skiljer sig sjukvårdsförsäkringen från de ersättningar för företagshälsovård som betalas från sjukförsäkringens arbetsinkomstförsäkring och som kan betalas också när arbetsgivaren har skaffat företagshälsovårdstjänster från en hälsovårdscentral i enlighet med 7 § 1 mom. 1 punkten i lagen om företagshälsovård. På betalningen av ersättning för sådana vaccineringar med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19 som utförs inom ramen för kommunens eller samkommunens bolagiserade tjänster tillämpas vad som i 2 kap. 3 § 3 mom. i sjukförsäkringslagen föreskrivs om betalning av sjukvårdsersättningar. Enligt den temporära bestämmelsen i fråga, som gäller till och med den 31 december 2022, betraktas ett aktiebolag där en eller flera kommuner eller en eller flera samkommuner är majoritetsaktieägare som en privat tillhandahållare av hälso- och sjukvårdstjänster om någon annan än en kommun eller samkommun sammanlagt äger minst 25 procent av bolagets aktiekapital. En andel som ägs av någon annan än en kommun eller samkommun förutsätts dock inte, om bolagiseringen genomfördes för att uppfylla bolagiseringskyldigheten enligt 126 § 1 mom. i kommunallagen (410/2015).

Sådana producenter av bolagiserade tjänster som avses ovan kan inte ingå avtal med Folkpensionsanstalten om direktersättningsförfarande, om inte tjänsteproduktionen utöver företagshälsovårdstjänster (ersättningsklass I och II) också har registrerats omfatta sjukvårdstjänster. Om en sådan producent av företagshälsovårdstjänster ger vaccin mot covid-19, ska arbetsgivaren först betala kostnaderna till tjänsteproducenten och arbetstagaren ska ge arbetsgivaren fullmakt

RP 13/2021 rd

att ansöka om ersättning för vaccinering med ett vaccin mot covid-19 hos Folkpensionsanstalten. Samma ansökningsförfarande gäller arbetsgivare som själva ordnar företagshälsovårdstjänster, om inte tjänsteproduktionen utöver företagshälsovårdstjänster (ersättningsklass I och II) också har registrerats omfatta sjukvårdstjänster.

De personer som är försäkrade på det sätt som avses i sjukförsäkringslagen har rätt till sjukvårdsförsäkringens ersättningar för vård och undersökningar. Arbetsgivaren kan emellertid ha sådana personer anställda som inte är berättigade till ersättning för vaccinering med ett vaccin mot covid-19. Sådana personer är arbetstagare som kommer från utlandet, om deras månadsinkomst understiger 726,27 euro. Det finns inga uppgifter om antalet sådana arbetstagare, men det är sannolikt inte fråga om en särskilt stor grupp. I fråga om dem ersätter Folkpensionsanstalten inte vaccineringskostnaderna från sjukvårdsförsäkringen.

Inte heller arbetstagare som utstationerats från ett EU-land är sjukförsäkrade i Finland. De ska dock ha ett europeiskt sjukvårdskort som utfärdats av det avsändande landet eller det av Folkpensionsanstalten utfärdade dokumentet Intyg över rätt till vårdförmåner i Finland. I fråga om dessa personer kan Folkpensionsanstalten inte genast betala ersättning till serviceproducenten, utan arbetstagaren eller arbetsgivaren ska först betala kostnaderna till serviceproducenten och arbetstagaren ska själv i efterhand ansöka om ersättning för vaccinering med ett vaccin mot covid-19 hos Folkpensionsanstalten och i fråga om en undersökning som betalats av arbetsgivaren ge fullmakt att betala ersättningen till arbetsgivaren.

I fråga om sådana utländska arbetstagare vars månadsinkomst är minst 726,27 euro men som inte tidigare har utträttat ärenden hos Folkpensionsanstalten har det inte utretts om de omfattas av sjukförsäkringen. I fråga om dessa personer kan Folkpensionsanstalten inte betala direktersättning till serviceproducenten, utan Folkpensionsanstalten utreder först om personen i fråga hör till sjukförsäkringen och behandlar först därefter ersättningsärendet. Därför ska arbetstagaren eller arbetsgivaren också i dessa fall först betala kostnaderna till serviceproducenten och arbetstagaren ska själv i efterhand ansöka om ersättning hos Folkpensionsanstalten och i fråga om en undersökning som betalats av arbetsgivaren ge fullmakt att betala ersättningen till arbetsgivaren.

Enligt propositionen ska resor till platsen för vaccinering inom både den offentliga och den privata hälso- och sjukvården ersättas från de reseersättningar som betalas av sjukvårdsförsäkringen. Om man antar att 81 procent av befolkningen tar två vaccin blir det fyra enkelriktade resor till vaccineringsplatsen, vilket innebär att antalet resor uppgår till 18 miljoner. Om man dessutom antar att alla som fått reseersättning för resa med taxi 2020 reser till vaccineringsplatsen med taxi, att det genomsnittliga priset för en taxiresa inom kommunen är 35 euro och att andra som reser till vaccinationsplatsen använder kollektivtrafik eller egen bil till en kostnad av 3 euro, vilket motsvarar priset på en enkelbiljett i kollektivtrafiken eller ersättningen för en 15 kilometers resa med egen bil, uppgår de faktiska resekostnaderna för dessa resor till ca 100 miljoner euro. Med beaktande av att självriskandelen för reseersättningar är 25 euro för en enkelresa och det faktum att ersättning vanligen söks hos Folkpensionsanstalten för endast ca 13 procent av resorna till hälso- och sjukvård, kan ersättningsutgifterna dock uppskattas uppgå till ca 1,9 miljoner euro. Dessutom bör det beaktas att Folkpensionsanstalten betalar ett arvode per betalningstillfälle på 1,5 euro till serviceproducenten för varje taxiresa som beställts via en beställningscentral som ingått ett avtal om direktersättningsförfarande med Folkpensionsanstalten. Med beaktande av detta kan reseersättningsutgifterna för resor till platsen för vaccinering mot covid-19 uppskattas uppgå till ca 2,2 miljoner euro.

RP 13/2021 rd

I fråga om ersättning för resekostnader ska det beaktas att Folkpensionsanstalten i fråga om resor till företagshälsovård endast ersätter resor för vaccineringar som utförts hos företagshälsovården. Om företagshälsovården utför vaccineringarna i arbetsgivarens lokaler, ersätter Folkpensionsanstalten inte resan, utan resan kan bedömas vara en arbetstagares vanliga resa till arbetsplatsen.

Förslaget ökar ersättningsutgifterna för sjukförsäkringens sjukvårdsförsäkring med sammanlagt 22,2 miljoner euro, när man beaktar ersättningar för både vaccineringar och resekostnader. Statens finansieringsandel är 100 procent av utgifterna för ersättning för vaccinering och 67 procent av utgifterna för ersättning för resekostnader, dvs. sammanlagt 21,5 miljoner euro. Momentet för sjukförsäkring uppvisar för närvarande ett överskott på cirka 30 miljoner euro på grund av att utgiftsprognoserna har preciserats och således föranleder förslagen inte behov av tilläggsfinansiering under momentet utan endast omfördelning av de medel som finns under det.

De försäkrade finansierar 33 procent av utgifterna för reseersättningar. Den ökning av de försäkrades finansieringsandel på 0,7 miljoner euro som förslaget medför har en liten inverkan på de försäkrades sjukvårdspremie, högst tiondelars procent.

En ersättning för de försäkrades resekostnader för resor till platsen för vaccinering mot covid-19 kan i fråga om dessa vacciner bidra till att förbättra vaccinationstäckningen. Förslaget stöder i synnerhet de ekonomiska möjligheterna för personer som behöver specialfordon, till exempel en tillgänglig taxibil, att låta vaccinera sig genom att kostnaderna för taxiresor som beställts via en beställningscentral som ingått avtal med Folkpensionsanstalten ersätts till den del kostnaderna överstiger 25 euro. Självrisken för resor till vaccineringsplatsen räknas in i årssjälvrisken på 300 euro per år för reseersättningar, vilket innebär att i synnerhet de försäkrade som under året har flera andra sådana resor till hälso- och sjukvård som ersätts drar nytta av reseersättningarna.

Vaccineringar som utförs inom den privata hälso- och sjukvården minskar kostnaderna för de vaccineringar som ordnas av kommunerna. Att det föreskrivs att vaccineringar med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19 ska ersättas från sjukvårdsförsäkringen har dock sannolikt ingen betydelse för kommunernas ekonomi, eftersom regeringen som en del av coronastödpaketet till kommunerna har förbundit sig att ersätta kommunerna för kostnader som förorsakas av coronaepidemin och även för vaccinationskostnaderna.

5 Alternativa handlingsvägar

Vid beredningen har man bedömt möjligheten att ersätta arbetsgivarna för kostnaderna för vaccineringar med ett vaccin mot covid-19 som en del av de ersättningar för företagshälsovård som Folkpensionsanstalten betalar med en sådan skillnad jämfört med de nuvarande ersättningarna för företagshälsovård att ersättningsprocenten i enlighet med arbetsmarknadsorganisationernas förslag är 100 procent av kostnaderna och att staten finansierar ersättningarna i sin helhet.

Folkpensionsanstalten ersätter arbetsgivarna och företagen för kostnader för företagshälsovård med stöd av 13 kap. i sjukförsäkringslagen. En förutsättning för ersättning av kostnader för företagshälsovård är alltid att det är fråga om kostnader för ordnande av företagshälsovård i enlighet med sådan god företagshälsovårdspraxis som avses i lagen om företagshälsovård (1383/2001). Ersättning betalas enligt lagen om företagshälsovård i ersättningsklass I för behövliga och skäliga kostnader för ordnande av lagstadgad förebyggande företagshälsovård samt i ersättningsklass II för behövliga och skäliga kostnader för ordnande av sjukvård och annan hälsovård.

RP 13/2021 rd

I lagen om företagshälsovård förutsätts att arbetsgivaren eller företagaren och producenten av företagshälsovårdstjänster ingår ett skriftligt avtal om ordnande av företagshälsovård varav bland annat tjänsternas innehåll och omfattning framgår.

Enligt sjukförsäkringslagen fastställer Folkpensionsanstalten maximibeloppen för ersättningar för företagshälsovård för ett kalenderår. Om kostnaderna för kalenderåret överskrider det fastställda maximibeloppet betalas inte ersättningar för de överstigande kostnaderna. Kostnaderna ersätts högst till maximibeloppet enligt ersättningsklass enligt den procentandel som anges i lagen.

Inom företagshälsovård som ordnas av arbetsgivaren ersätts kostnaderna för varje räkenskapsperiod i efterskott. Under statsminister Sipiläs regeringsperiod genomfördes en reform av ersättningarna för företagshälsovård. De huvudsakliga konsekvenserna av reformen infaller för första gången 2020 eller under senare räkenskapsperioder. För en sådan räkenskapsperiod där över hälften av perioden infaller 2020 eller senare ersätts inte längre kostnader i ersättningsklass II om maximibeloppet efter ersättning av kostnader i ersättningsklass I inte längre räcker till för ersättning av kostnader i ersättningsklass II.

I fråga om ersättning per räkenskapsperiod för företagshälsovård som ordnas av arbetsgivaren specificeras inte kostnaderna och de åtgärder som ligger till grund för kostnaderna skilt för varje enskild undersökning. För att enskilda undersökningar ska kunna ersättas separat till exempel med den ersättningsnivå på 100 procent som föreslogs av arbetsmarknadsorganisationerna måste ändringar som föranleds av detta göras i Folkpensionsanstaltens IKT-system och i företagshälsovårdens serviceproducenters IKT-system och blanketter. Enligt uppgift från Folkpensionsanstalten är det omöjligt att genomföra de tekniska ändringarna snabbt. Systemändringarna tar minst flera månader eller eventuellt flera år att genomföra. Som en del av ersättningarna för företagshälsovård kan undersökningarna inte heller finansieras på något annat sätt än inom ramen för det normala systemet för finansiering av ersättningar för företagshälsovård. Då kan man inte beakta arbetsmarknadsorganisationernas förslag om att ersättningen i sin helhet ska finansieras av statens medel.

Av kostnaderna för företagshälsovård finansierar arbetsgivarna 57 procent med direkta betalningsandelar. Resten finansieras genom Folkpensionsanstaltens ersättningar för företagshälsovård via försäkringspremierna för arbetsinkomstförsäkringen så att arbetsgivarna finansierar 52 procent och löntagarna och företagarna sammanlagt 48 procent. Arbetsgivarnas faktiska kostnadsandel är alltså ca 80 procent och de försäkrades och företagarnas 20 procent. Den andel av kostnaderna för företagarnas och lantbruksföretagarnas företagshälsovård som finansieras av staten är liten och utgör ca 0,1 procent av alla kostnader för företagshälsovården.

Om man vill betala ersättning för och finansiera vaccineringarna med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19 separat från ersättningarna för företagshälsovård som ett parallellt system för dessa ersättningar så att kostnaderna för vaccineringarna ersätts till alla arbetsgivare och eventuellt också till företagare skulle detta kräva att ett helt nytt IKT-system utvecklas, vilket skulle ta minst flera månader eller eventuellt år.

6 Remissvar

Propositionen har utarbetats skyndsamt för att trygga de försäkrades tillgång till vaccineringar mot sjukdomen covid-19 och för att underlätta arbetsgivarnas möjligheter att låta vaccineringarna utföras inom företagshälsovården, om kommunen vill erbjuda vaccin för vaccinering inom företagshälsovården. Det har inte varit möjligt att ordna remissbehandling på grund av den snabba beredning som ärendet kräver. Enligt anvisningen för hörande vid författningsberedning

RP 13/2021 rd

kan man enbart av grundad anledning avstå från att begära skriftliga utlåtanden om författningsförslag. De rådande omständigheterna bör anses vara så exceptionella att det finns grundad anledning att avvika från remissbehandling.

Trots att det inte har varit möjligt att ordna en egentlig remissbehandling har följande instanser hörts under beredningen: Folkpensionsanstalten, finansministeriet, Finlands näringsliv rf, KT Kommunarbetsgivarna, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Akava ry och Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf. Utöver detta har ovannämnda instanser och följande instanser beretts tillfälle att inom några dagar kommentera propositionsutkastet: Finlands Kommunförbund, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården Valvira, Institutet för hälsa och välfärd, Tjänsteutbudsrådet för hälso- och sjukvården, Hyvinvointiala HALI ry, Läkarföretagen rf, Företagarna i Finland, SOSTE Finlands social och hälsa rf, Handikappforum rf, Suomen Taksiliitto ry, Suomen Palvelutaksit ry och Suomen Esteettömät ja Paaritaksit ry. Inom den begärda tidsfristen inkom svar från följande instanser: finansministeriet, Finlands näringsliv rf, KT Kommunarbetsgivarna, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Akava ry, Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf, Företagarna i Finland, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården Valvira, Tjänsteutbudsrådet för hälso- och sjukvården, Hyvinvointiala HALI ry, Läkarföretagen rf, SOSTE Finlands social och hälsa rf, Handikappforum rf, Suomen Taksiliitto ry och Suomen Palvelutaksit ry. Av dessa instanser meddelade Suomen Taksiliitto ry att det inte har något att yttra i ärendet.

I merparten av utlåtandena understöddes propositionsutkastets syfte att underlätta anlita av företagshälsovård vid vaccineringarna mot covid-19. I knappt en tredjedel av utlåtandena konstaterades det dock att för en del tjänsteproducenter utgör kostnaderna för anslutning till vaccinationsregistret i praktiken ett hinder för att medverka i vaccineringarna och att det bör vara möjligt att anmäla uppgifterna till Institutet för hälsa och välfärd via skyddad e-post. I en del av dessa utlåtanden föreslogs det dessutom att Kanta-tjänsterna utvecklas så att vaccinationsuppgifterna kan registreras där.

I några utlåtanden konstaterades det att det är nödvändigt att skapa en effektiv modell för distributionen av vacciner. I några utlåtanden ansågs det också vara oklart hur kommunerna, arbetsgivarna och företagshälsovården ska avtala om ordnandet av vaccinationer inom företagshälsovården.

Finlands näringsliv rf, Akava ry, Företagarna i Finland, Hyvinvointiala HALI ry och Läkarföretagen rf ansåg att den ersättningstaxa på 10 euro som föreslås i propositionsutkastet är för låg. I de flesta av dessa utlåtanden föreslogs det att taxan höjs till 20 euro. Det ansågs att den föreslagna lägre nivån inte täcker alla kostnader som vaccineringarna orsakar tjänsteproducenten. I KT kommunarbetsgivarnas utlåtande ansågs taxan på 10 euro däremot vara för hög och det ansågs att beloppet är dubbelt så högt som kostnaden per vaccination. I finansministeriets utlåtande ansågs 10 euro vara en tillräckligt hög nivå. I en del av utlåtandena om taxan ansåg man att ersättningen bör vara lika stor för kommunerna och de privata tjänsteproducenterna.

I knappt hälften av utlåtandena om utkastet till proposition tog man upp reseersättningarna. I dessa utlåtanden ansågs det att förslaget om ersättning för resekostnader till platsen för vaccinering mot covid-19 är värt att understödjas och att resekostnadsersättningen förbättrar möjligheten för dem som använder specialfordon att resa till vaccinationsplatsen. Suomen Palvelutaksit ry kommenterade dessutom att självriskandelen för reseersättning för dem som behöver specialfordon medför att vaccineringen inte är avgiftsfri, vilket kan utgöra ett hinder för att låta vaccinera sig.

RP 13/2021 rd

I utlåtandena fästes dessutom uppmärksamhet vid bland annat de omständigheter som nämns nedan. KT Kommunarbetsgivarna lyfte fram att för en del arbetsgivare är det enda alternativet för att få ersättning för vaccineringskostnader mot covid-19 som utförts inom företagshälsovården att kostnaderna ersätts enligt ersättningsklass I i ersättningsystemet för företagshälsovården. Sådana arbetsgivare är till exempel de arbetsgivare som ordnar företagshälsovård vid hälsovårdscentraler. Enligt utlåtandet bör också dessa arbetsgivare i likhet med andra sektorer få ersättning för vaccinationskostnaderna till fullt belopp. I Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf:s utlåtande ansågs det att ersättningen för vaccination med ett vaccin som används för att skydda mot covid-19 bör gälla även andra som ger vaccin än de som anges i utkastet till proposition. I utkastet till proposition är den personkrets som utför vaccinationer kopplad till den personkrets som för närvarande förutsätts för att undersöknings- och vårdåtgärder ska ersättas enligt sjukförsäkringslagen.

Utgående från de utlåtanden som inkommit har motiveringen till vissa delar preciserats, men inga ändringar i sak har gjorts i propositionen.

7 Specialmotivering

2 kap. *Gemensamma bestämmelser om sjukvårdsersättningar*

1 §. Sjukvårdsersättningar. I paragrafen föreskrivs det om sjukvårdsersättningar som betalas från sjukförsäkringen. I 2 mom. föreslås ett tillägg om att vad som i sjukförsäkringslagen föreskrivs om ersättning för sjukvård i tillämpliga delar också ska gälla kostnaderna för vaccination med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19.

2 §. Allmän princip för erhållande av ersättning. Det föreslås att 1 mom. ändras. I paragrafen föreskrivs om de allmänna principerna för erhållande av ersättning. För att principerna också ska gälla ersättning för kostnaderna för vaccination med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19, föreslås det att detta tas in i 1 mom.

3 kap. *Ersättningar för vård och undersökningar*

8 §. Ersättningstaxan för vaccination med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19. Paragrafen är ny. I paragrafen föreslås bestämmelser om ersättning för vaccination med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19. I det föreslagna 1 mom. föreskrivs om förutsättningen för betalning av ersättning på samma sätt som i fråga om ersättning för undersökningar och vård att vaccinationsåtgärden ska ha vidtagits av en i sjukförsäkringslagen avsedd läkare eller annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården eller ha vidtagits vid en sådan verksamhetsenhet inom den privata hälso- och sjukvården som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990).

I 2 mom. föreskrivs att ersättningstaxan är 10 euro. Det är arbetstagarens hemkommun som beslutar om den ska anlita företagshälsovård för att genomföra vaccinationerna. Det kan antas att stora arbetsgivare har anställda från flera kommuners områden, vilket innebär att vaccination av alla anställda samtidigt förutsätter samarbete mellan kommunerna när det gäller distributionen av vacciner. Vaccineringarna bör äga rum så snart som möjligt efter det att vaccinerna har levererats till företagshälsovården. Om vaccinerna för arbetstagarna anländer vid olika tidpunkter kan vaccinationerna inte genomföras i form av massvaccineringar. Kostnaden för arbetsinsatsen för den som ger vaccin beräknas vara ca 50 euro i timmen, när man i timkostnaderna har beaktat kostnaderna för lokaler, utrustning och administration samt övriga produktionskostnader. Det har bedömts att en skötare kan vaccinera en person och anteckna de uppgifter

RP 13/2021 rd

som behövs för åtgärden på fem minuter när gäller vaccinerings i form av massvaccinerings. I fråga om coronavaccinerings beräknas en skötare hinna vaccinera i genomsnitt åtta personer i timmen. Dessutom ska det reserveras tid för varje arbetstagares personliga kallelse till vaccination genast efter det att hans eller hennes hemkommun har levererat vaccinet till företagshälsovården och tid för att ordna vaccineringsstillfället. På basis av detta uppskattas kostnaden för att ge ett enskilt vaccin uppgå till 10 euro per vaccin.

Om arvodet för vaccineringsåtgärden är större än ersättningstaxan, betalas i ersättning det belopp som anges i ersättningstaxan. Om arvodet är mindre än ersättningstaxan, betalas i ersättning beloppet av arvodet.

15 kap. Verkställighet

9 §. Direktorsättningsförfarande. Det föreslås att 4 mom., som temporärt har fogats till paragrafen, ska ändras. Folkpensionsanstalten ska kunna betala i 3 kap. 8 § avsedd ersättning för vaccination med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19 som direktorsättning till serviceproducenten också när självriskandelen för undersökningen har betalats av den försäkrades arbetsgivare. Det föreslås att arbetsgivaren inte ska ha rätt att få ett beslut om betalning av ersättning, utan ett beslut om ersättning ska ges den försäkrade i enlighet med 3 mom.

18 kap. Sjukförsäkringsfonden och försäkringspremier och försäkringsavgifter

10 §. Statens finansieringsandel. I paragrafen föreslås ett nytt 2 mom. Enligt momentet ska ersättningsutgifterna för vaccination med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19 finansieras i sin helhet av statens medel. De försäkrade deltar således inte i finansieringen av ersättningarna för vaccineringsåtgärder.

35 §. Betalning av statens andel. Till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. med bestämmelser om de förfaranden enligt vilka staten ska betala Folkpensionsanstalten ersättning för vaccinerings med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19. Med avvikelse från 4 kap. 2 § 1 och 2 mom. i förordningen om verkställighet av sjukförsäkringslagen (1335/2004) ska staten i oktober månad till Folkpensionsanstalten betala förskottet på finansieringen av vaccinationerna. Senast tio vardagar innan den statliga finansieringen betalas ska Folkpensionsanstalten sända social- och hälsovårdsministeriet en kalkyl över de beräknade kostnaderna. Statens slutliga andel ska fastställas i samband med Folkpensionsanstaltens bokslut på det sätt som föreskrivs i 4 kap. 2 § 3 mom. i förordningen om verkställighet av sjukförsäkringslagen.

8 Ikraftträdande

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt och gälla till och med den 31 december 2021. Syftet med propositionen är att trygga de försäkrades tillgång till vaccinationer som ges för att skydda mot sjukdomen covid-19 och att underlätta arbetsgivarnas möjligheter att låta vaccinationerna utföras inom företagshälsovården, om kommunen vill erbjuda vacciner för vaccination inom företagshälsovården. På grund av spridningen av covid-19-epidemin kan det nämnda syftet bedömas utgöra en vägande grund för brådskande behandling av propositionen.

Folkpensionsanstalten bör i egenskap av verkställare av lagen reserveras 10 dagar mellan stadfästandet och ikraftträdandet av lagen för att genomföra de åtgärder som verkställigheten kräver, såsom uppdatering av taxan och information till intressentgrupperna.

9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 19 § 3 mom. i grundlagen ska det allmänna tillförsäkra var och en tillräckliga social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster samt främja befolkningens hälsa. Bestämmelsen förpliktar det allmänna att trygga tillgången till tjänster. Enligt 22 § i grundlagen ska det allmänna se till att de grundläggande fri- och rättigheterna tillgodoses.

Sjukförsäkringslagen uppfyller för sin del grundlagens krav på tillräckliga social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster (GrUU 33/2004 rd). Syftet med de ersättningar för vård och undersökningar som föreskrivs i sjukförsäkringslagen har varit att komplettera de offentliga hälso- och sjukvårdstjänsterna genom att stödja kundernas ekonomiska möjligheter att anlita privata hälso- och sjukvårdstjänster och välja serviceproducent.

Vid bedömningen av om tjänsterna är tillräckliga är utgångspunkten enligt grundlagsutskottet en sådan nivå på tjänsterna som ger alla människor förutsättningar att fungera som fullvärdiga medlemmar i samhället (RP 309/1993 rd, GrUU 30/2008 rd). När det gäller klientavgifter har grundlagsutskottet konstaterat att de klientavgifter som tas ut för social- och hälsovårdstjänster som avses i 19 § 3 mom. i grundlagen inte får vara så höga att servicen blir ouppnåelig för dem som behöver den (GrUU 10/2009 rd, GrUU 8/1999 rd, GrUU 39/1996 rd). Enligt grundlagsutskottets ställningstaganden påverkas sättet att ordna tjänster och tillgången till tjänster indirekt också av andra grundläggande fri- och rättigheter, såsom jämlikhet och förbud mot diskriminering enligt 6 § i grundlagen (GrUU 63/2016 rd, GrUU 67/2014 rd) samt rätten till liv enligt 7 § i grundlagen (GrUU 36/2012 rd).

Syftet med de reseersättningar som grundar sig på sjukförsäkringslagen är att trygga de försäkrades lika rätt att oberoende av boningsort få undersökning och vård genom att de försäkrade får ersättning för en del av de nödvändiga kostnaderna för resor på grund av sjukdom, graviditet eller förlossning. Resekostnaderna kan i värsta fall vara så höga att de blir ett verkligt hinder för att anlita hälso- och sjukvård och därmed äventyra de grundläggande fri- och rättigheterna (GrUU 52/2017 rd).

Enligt den gällande lagstiftningen ersätts inte resor till vaccinationsplatsen från reseersättningarna enligt sjukförsäkringslagen. Om resorna till vaccinationsplatsen inte ersätts kan detta utgöra ett verkligt hinder för vaccinering mot covid-19. Genom de ändringar som föreslås i propositionen kommer resor till vaccinationsplatsen att ersättas från de ersättningar för resekostnader som sjukförsäkringen finansierar. De föreslagna ändringarna bidrar således till att förbättra tillgången till hälsovårdstjänster och deras tillgänglighet. Den försäkrades rätt till reseersättning är inte beroende av om vaccineringen mot covid-19 utförs inom den offentliga eller den privata hälso- och sjukvården.

I början hindrar den begränsade tillgången på vaccin mot covid-19 andra än företagshälsovårdskunder från att få ersättning för vaccinering med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19. Till denna del avviker den föreslagna ersättningen från sjukförsäkringslagens övriga sjukvårdsersättningar, som alla försäkrade kan få. De försäkrade har dock rätt att avgiftsfritt få vaccin via sin hemkommun. Således kan det inte bedömas att likabehandlingen av de försäkrade äventyras när man dessutom beaktar att enligt propositionen ska kostnaderna för ersättningarna för vaccineringarna finansieras i sin helhet av statens medel. De försäkrade blir således inte tvungna att med sjukförsäkringens sjukvårdspremier täcka kostnaderna för en sådan sjukvårdsersättning som alla försäkrade inte har tillgång till innan vaccin allmänt kan köpas inom den privata hälso- och sjukvården.

På de grunder som anges ovan kan lagförslaget behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

RP 13/2021 rd

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om temporär ändring av sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 2 kap. 1 § 2 mom. och 2 § 1 mom. samt 15 kap. 9 § 4 mom., av dem 15 kap. 9 § 4 mom. sådant det lyder i lag 1068/2020, samt *fogas* temporärt till 3 kap. en ny 8 §, till 18 kap. 10 §, sådan den lyder i lag 535/2019, ett nytt 2 mom. och till 18 kap. 35 §, sådan den lyder i lag 986/2008, ett nytt 2 mom. som följer:

2 kap.

Gemensamma bestämmelser om sjukvårdsersättningar

1 §

Sjukvårdsersättningar

Vad som i denna lag föreskrivs om ersättning för sjukvård ska i tillämpliga delar iakttas också i fråga om en försäkrads rätt att få ersättning för kostnader vid graviditet och förlossning samt för kostnader för vaccinering med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19.

2 §

Allmän princip för erhållande av ersättning

En försäkrad har rätt att i fråga om det belopp som överstiger den självriskandel som anges särskilt i denna lag få ersättning för nödvändiga sjukvårdskostnader, för nödvändiga kostnader vid graviditet och förlossning samt för kostnader för vaccinering med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19.

3 kap.

Ersättningar för vård och undersökningar

8 §

Ersättningstaxan för vaccinering med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19

En försäkrad har rätt att få ersättning för kostnader för vaccinering med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19. En förutsättning för att ersättning ska betalas är att vaccineringsåtgärden har vidtagits av en i 1 § 2 mom. avsedd person eller av en i denna lag avsedd annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården eller att åtgärden har vidtagits

RP 13/2021 rd

vid en sådan verksamhetsenhet inom den privata hälso- och sjukvården som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård.

Ersättningstaxan är 10 euro. Om arvodet för vaccineringsåtgärden är större än ersättningstaxan, betalas i ersättning det belopp som anges i ersättningstaxan. Om arvodet är mindre än ersättningstaxan, betalas i ersättning beloppet av arvodet.

15 kap.

Verkställighet

9 §

Direktersättningsförfarande

Om en serviceproducent som arvode har debiterat en försäkrads arbetsgivare ett pris som är nedsatt med beloppet av ersättningen enligt 3 kap. 7 eller 8 §, kan trots vad som föreskrivs i 1 mom. i denna paragraf ersättningen betalas till serviceproducenten på basis av serviceproducentens redovisning i enlighet med vad som avtalats särskilt. I fråga om meddelande av beslut till den försäkrade iakttas vad som föreskrivs i 3 mom.

18 kap.

Sjukförsäkringsfonden och försäkringspremier och försäkringsavgifter

10 §

Statens finansieringsandel

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 9 § och i 1 mom. i denna paragraf finansieras den ersättning som avses i 3 kap. 8 § av statens medel.

35 §

Betalning av statens andel

Staten ska i oktober månad till Folkpensionsanstalten betala förskottet på finansieringen för innevarande år av den ersättning som avses i 10 § 2 mom. Folkpensionsanstalten ska sända social- och hälsovårdsministeriet en kalkyl över de beräknade kostnaderna senast tio vardagar innan den statliga finansieringen betalas.

RP 13/2021 rd

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 31 december 2021.

Helsingfors den 18 februari 2021

Statsminister

Sanna Marin

Social- och hälsovårdsminister Aino-Kaisa Pekonen

Lag

om temporär ändring av sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* temporärt i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 2 kap. 1 § 2 mom. och 2 § 1 mom. samt 15 kap. 9 § 4 mom., av dem 15 kap. 9 § 4 mom. sådant det lyder i lag 1068/2020, samt *fogas* temporärt till 3 kap. en ny 8 §, till 18 kap. 10 §, sådan den lyder i lag 535/2019, ett nytt 2 mom. och till 18 kap. 35 §, sådan den lyder i lag 986/2008, ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

2 kap.

Gemensamma bestämmelser om sjukvårdsersättningar

1 §

Sjukvårdsersättningar

Föreslagen lydelse

2 kap.

Gemensamma bestämmelser om sjukvårdsersättningar

1 §

Sjukvårdsersättningar

Vad som i denna lag bestäms om ersättning för sjukvård skall i tillämpliga delar iakttas också i fråga om en försäkrads rätt att få ersättning för kostnader vid graviditet och förlossning.

2 §

Allmän princip för erhållande av ersättning

En försäkrad har rätt att i fråga om det belopp som överstiger den självriskandel som anges särskilt i denna lag få ersättning för nödvändiga sjukvårdskostnader samt för nödvändiga kostnader vid graviditet och förlossning.

Vad som i denna lag *föreskrivs* om ersättning för sjukvård *ska* i tillämpliga delar iakttas också i fråga om en försäkrads rätt att få ersättning för kostnader vid graviditet och förlossning *samt för kostnader för vaccinering med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19.*

2 §

Allmän princip för erhållande av ersättning

En försäkrad har rätt att i fråga om det belopp som överstiger den självriskandel som anges särskilt i denna lag få ersättning för nödvändiga sjukvårdskostnader, för nödvändiga kostnader vid graviditet och förlossning *samt för kostnader för vaccinering med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19.*

Gällande lydelse

3 kap.

Ersättningar för vård och undersökningar

15 kap.

Verkställighet

9 §

Direktersättningsförfarande

Om en serviceproducent som arvode har debiterat en försäkrads arbetsgivare ett pris som är nedsatt med beloppet av ersättningen enligt 3 kap. 7 §, kan trots vad som föreskrivs i 1 mom. i denna paragraf ersättningen betalas till serviceproducenten på basis av serviceproducentens redovisning i enlighet med vad som avtalats särskilt. I fråga om meddelande av beslut till den försäkrade iakttas vad som föreskrivs i 3 mom.

Föreslagen lydelse

3 kap.

Ersättningar för vård och undersökningar

8 §

Ersättningstaxan för vaccinering med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19

En försäkrad har rätt att få ersättning för kostnader för vaccinering med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19. En förutsättning för att ersättning ska betalas är att vaccineringsåtgärden har vidtagits av en i 1 § 2 mom. avsedd person eller av en i denna lag avsedd annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården eller att åtgärden har vidtagits vid en sådan verksamhetsenhet inom den privata hälso- och sjukvården som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård.

Ersättningstaxan är 10 euro. Om arvodet för vaccineringsåtgärden är större än ersättningstaxan, betalas i ersättning det belopp som anges i ersättningstaxan. Om arvodet är mindre än ersättningstaxan, betalas i ersättning beloppet av arvodet.

15 kap.

Verkställighet

9 §

Direktersättningsförfarande

Om en serviceproducent som arvode har debiterat en försäkrads arbetsgivare ett pris som är nedsatt med beloppet av ersättningen enligt 3 kap. 7 eller 8 §, kan trots vad som föreskrivs i 1 mom. i denna paragraf ersättningen betalas till serviceproducenten på basis av serviceproducentens redovisning i enlighet med vad som avtalats särskilt. I fråga om meddelande av beslut till den försäkrade iakttas vad som föreskrivs i 3 mom.

RP 13/2021 rd

Gällande lydelse

18 kap.

**Sjukförsäkringsfonden och försäkrings-
premier och försäkringsavgifter**

10 §

Statens finansieringsandel

Föreslagen lydelse

18 kap.

**Sjukförsäkringsfonden och försäkrings-
premier och försäkringsavgifter**

10 §

Statens finansieringsandel

*Med avvikelse från vad som föreskrivs i 9 §
och i 1 mom. i denna paragraf finansieras den
ersättning som avses i 3 kap. 8 § av statens
medel.*

35 §

Betalning av statens andel

35 §

Betalning av statens andel

*Staten ska i oktober månad till Folkpens-
ionsanstalten betala förskottet på finansie-
ringen för innevarande år av den ersättning
som avses i 10 § 2 mom. Folkpensionsanstal-
ten ska sända social- och hälsovårdsministe-
riet en kalkyl över de beräknade kostnaderna
senast tio vardagar innan den statliga finan-
sieringen betalas.*

*Denna lag träder i kraft den 20
och gäller till och med den 31 december 2021.*